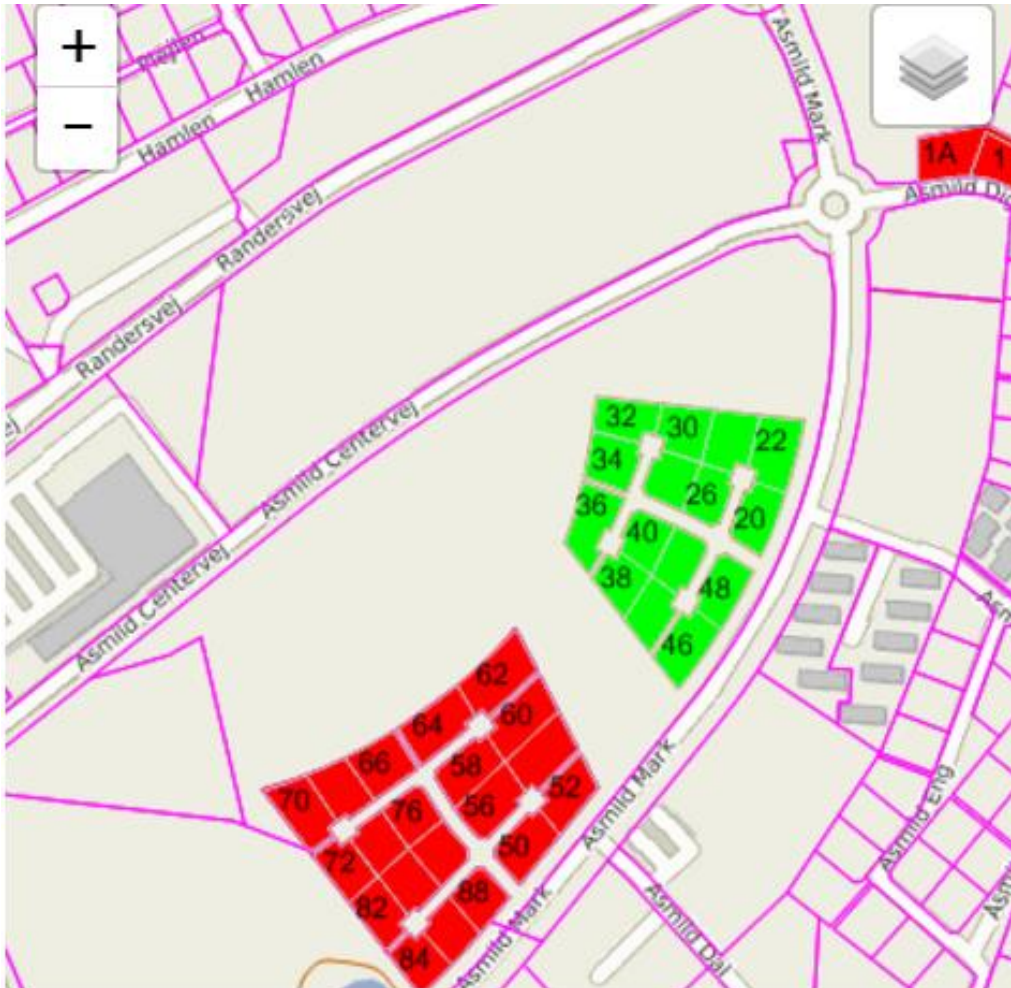

Disponering af grund og hus

Lærer: Rasmus

DISPONERING AF GRUND OG HUS- Vejen til det gode projekt.

At nå frem til en god og veldisponeret udnyttelse af grunden og en god planløsning kræver at grundens muligheder i forhold til opfyldelse af familiens behov nøje overvejes.

Der skal indsamles viden , vurderes og træffes en række valg undervejs; først nogle overordnede dispositioner, så fokusering på et mere detaljeret niveau. Man kan i processen gå frem og tilbage i niveau, men det er vigtigt at det i sidste ende hænger sammen.

Fra opgaveprogrammet til en færdig planløsning skal man gennem flere faser.

Indholdsfortegnelse

Indhold

DISPONERING AF GRUND OG HUS- Vejen til det gode projekt.....	1
Oversigt over krav og rammerne for byggeriet.....	2
Grundtegning	4
Disponering af grunden.....	5
Disponeringsskitse:	5
Grunden. Målsat skitse.....	6
Huset. Oversigt: Hvad skal med:	7
Huset Disponeringsparametre	7
Den målsatte husplan - Rummenes størrelse	9
Disponering af et rum	9
Huset. Den endelige plantegning	10
Figur 2 - Revit billede	4
Figur 3 - Disponeringsskitse	5
Figur 4 - Målsat skitse.....	6
Figur 5 - Rummenes orientering i forhold til verdenshjørner	7
Figur 6 - Rummenes indbyrdes relationer.....	8
Figur 7 -Disponering af et rum	9

Oversigt over krav og rammerne for byggeriet.

Først gælder det om at få styr på de krav, der stilles til løsningen. Det er vigtigt, at I selv som rådgivergruppe, stiller jer på bygherrens side, lever jer ind i deres behov, og træffer nogle velbegrundede valg ud fra det.

Der er:

A. de givne krav fra opgaven.

B. Krav fra myndighederne: BR15 og lokalplanen (se på den opgave i lave omkring BR15 og lokal plan)

C: Rådgivergruppens krav. Disse bør bl.a. tage udgangspunkt i en yderligere analyse af målgruppen ”*Hvem er målgruppen*” (*alder, beskæftigelse, interesser m.m.*) Lav meget gerne et portræt af bygherrefamilien. Måske kender I nogle, som I kan bruge som modeller.

Grundtegning

I skal begynde med at vælge en af grundene i området 'se lokalplan'.

I kan fx vælge ud fra ud fra grundens form, beliggenhed i forhold til det omgivende landskab eller ud fra, at tilkørslen ligger godt i forhold til verdenshjørnerne. Målsat tegning af alle grundene i området findes på "Learnspace" i "Projekt 2. - Parcelhus".

Grunden skal tegnes i Revit, og I skal markere, hvor der er **tilkørsel** (det er der, hvor der også føres vand og kloak ind på grunde) , og en **nordpil**, der viser, hvor nord ligger.

Marker evt. også topografi (terrænkoter) og om der er særlige forhold med hensyn til udsigt og eksisterende beplantning. Der kan også være kommunale rørføringer, der begrænser muligheden for at placere et hus.

Husk de generelle regler i **BR18, kravet om at afstand til naboskel og vej skal være mindst 2,5 m**. Huset skal selvsagt ligge indenfor dette område – det kaldes også **byggefeltet**.

Dette skal I tegne ind på jeres Revit – grundtegning så I har overblik over det område, der kan bygges på.

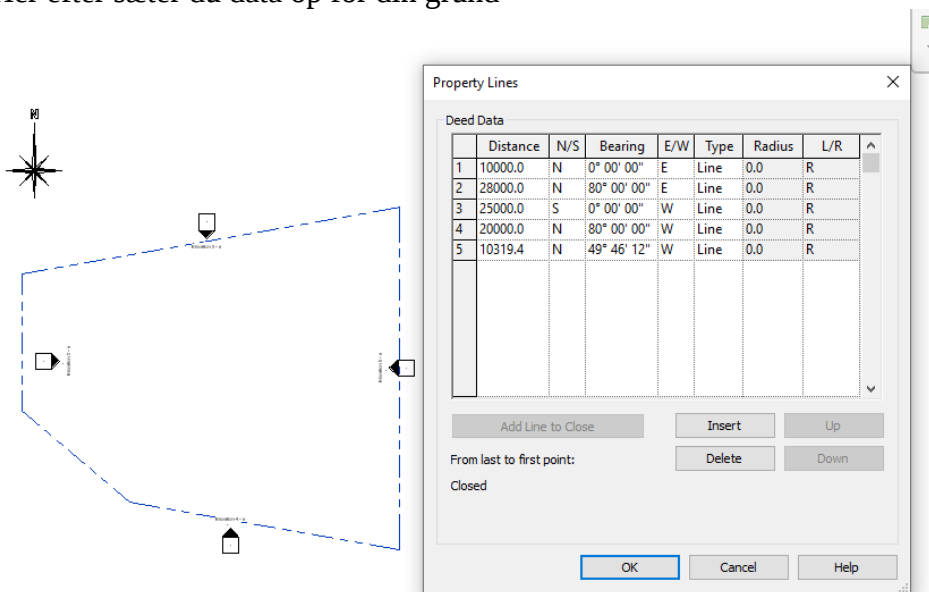
Ud over dette skal I undersøge, om der er særlige bestemmelser i **lokalplanen**.

Det kan fx være supplerende krav om afstand til vej, krav om størrelsen af parkering på egen grund m.m. Tegn også dem ind.

Hint til Revit

"Massing & Site" og vælge "Property Line"

Her efter sætter du data op for din grund

Figur 1 - Revit billede

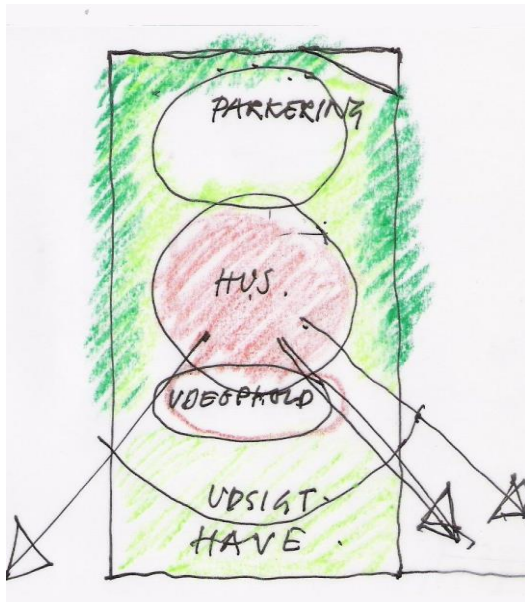
Disponering af grunden

Skriv op: Hvad skal der ligge på grunden. Huset selvfølgelig, men også parkeringsplads, cykelparkering, udendørs terrasse/er, og et haveområde med plads til evt. trampolinspring eller guldfisكةdam, frugthave m.m.

I har kravene i jeres opgavetekst at holde jer til, men **prøv også at sætte jer i byherrens (målgruppens) sted** og tænk på, hvad der vil være godt for den familie. Hvad tror I, de kan lide, hvordan vil de leve og indrette sig?

Disponeringsskitse:

Print jeres grundtegnning ud og tegn så først en løs skitse af, hvordan de forskellige ting kan placeres på grunden. I første omgang kan I bare vise tingene som nogle cirkler / ellipser. Her gælder det blot om at få dem placeret fornuftigt i forhold til hinanden og i forhold til verdenshjørner. Skitsen er et redskab i jeres dialog i gruppen, og I skal ende med at vælge en, som I synes bedst opfylder kravene. I rapporten skal I argumentere for de kvaliteter, I opnår ved den valgte disponering, evt. sammenlignet med et par andre alternativer.

Figur 2 - Disponeringsskitse

Grunden. Målsat skitse

Ud fra jeres disponeringsskitse kan I nu tegne en beliggenhedsplan hvor I har nogenlunde styr på de vigtigste mål. – Stadig som håndskitse. På dette tidspunkt arbejder vi ikke med de sidste millimeter; det er stadig cirkamål vi arbejder med.

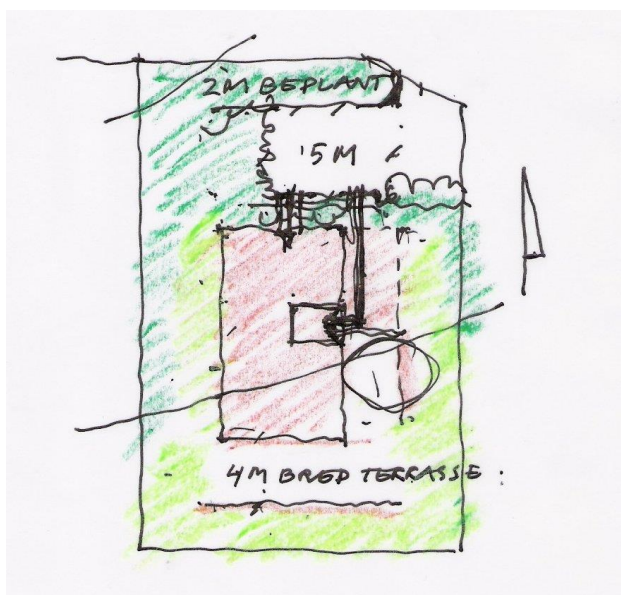
I kan tegne huset som som er 165m^2 med en garage på 55m^2 , det skal udformes som en rektangel eller L-form.

I kan – ud fra HFB's anvisninger finde målene på parkerede biler og tilkørselsveje. Der skal måske også være plads til cykelparkering m.m. Det kan I også finde nogle mål på i HFB. NB: Søg HFB på nettet. Der kan målene på parkeringspladser m.m. findes. De er også bagerst i dette kompendium

Vurder forskellige alternativer for placering:

Kan huset ligge parallelt med kørevejen - eller skal det vende gavlen til? Hvad betyder det for sammenhængen mellem sollys, hus og have og forholdet mellem indkørsel, adgang og parkering?

Det hele kan samles i en skitse-mæssig beliggenhedsplan for grunden, men først når huset er tegnet igennem og man kender husets mål kan man lave den en endelig plan som den, der vises nedenunder. Vi skal altså til at kigge på selve huset.

Figur 3 - Målsat skitse

Huset. Oversigt: Hvad skal med:

Nu kan vi arbejde videre med selve husets indretning, og ud fra det fastlægge den endelige form af bygning og facader.

Vi tager udgangspunkt i bygherrekravens: se oplæg

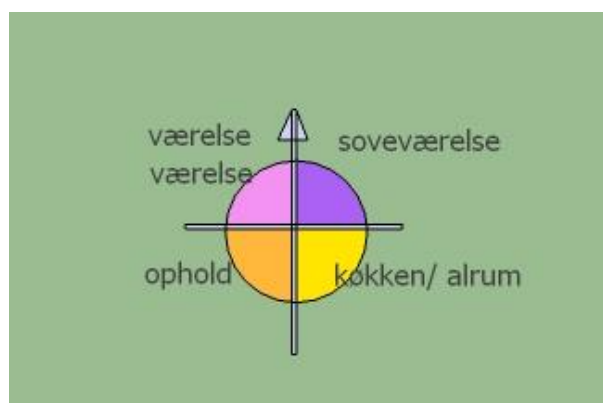
Lige nu kender vi ikke størrelsen af de enkelte rum; det kommer først lidt senere. Vi skal først arbejde med rummenes orientering i forhold til verdenshjørner og de indbyrdes sammenhænge mellem boligens rum.

Huset Disponeringsparametre

Disponering/ kvalitetskrav:

- Rummene skal være velbelyste
- Der skal være god kontakt mellem ude og inde.
- Gerne køkken- alrum
- Forældre ønsker egen afdeling med garderobe og badeværelse
- Gode opbevaringsmuligheder.
- Evt. et lege/opholdsareal til børnene
-

Hvis disse kvalitetskrav skal opfyldes må vi forholde os til 2 væsentlige forhold: Rummenes placering i forhold til verdenshjørner og rummenes indbyrdes placering.

Figur 4 - Rummenes orientering i forhold til verdenshjørner

For at opfylde kvalitetskravene er det vigtigt at lave en god disponering af rum i forhold til verdenshjørner.

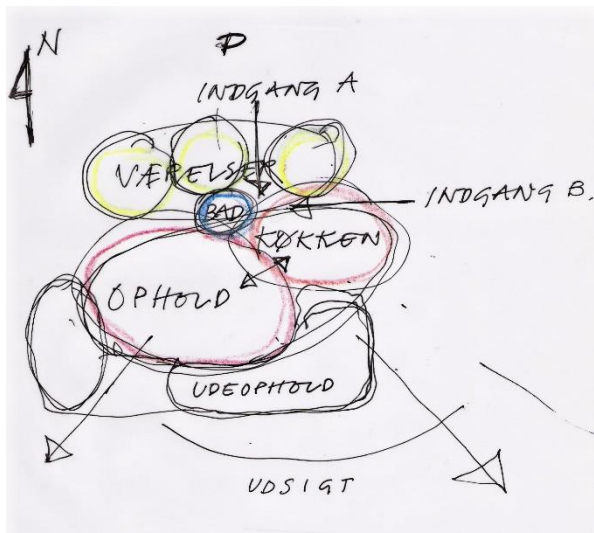
Tegn et 'kompass' som det viste – nord er opad. Overvej hvordan I vil placere de forskellige rum i forhold til verdenshjørnerne. Skriv det på kompasset. Rum, hvor det ikke er vigtigt behøver ikke at komme med på denne tegning. Tænk her bl.a på, hvor I vil have de største vinduesarealer. Det betyder også noget for bygningens energiregnskab!!

I dette kompas kan også inddrages, udendørs terrasse(r) og haveområde.

Disponeringsskitser: Rummenes indbyrdes relationer

Der skal være et godt flow i huset. Det gælder om at minimere spildarealet. Spildareal vil typisk være for lange gangarealer og rum, der ikke er anvendelige, fordi de har en uheldig facon. Rummene skal også ligge praktisk i forhold til hinanden. Nogle rum skal måske lægges sammen.

Du skal tænke på, hvordan man kommer ind i huset. Det afhænger bl.a. af, hvor tilkørselsvejen og carporten ligger – og hvordan du kommer fra indgangen videre rundt i huset og ind i de private rum – og i servicerrummene.

Figur 5 - Rummenes indbyrdes relationer

For at få overblik kan I lave en oversigtsskitse, hvor vise hvert rum som en rund form: lille til badeværelser og bryggers, Mellemstor til børneværelser og forældresoverum, stor eller to sammensatte til køkken/ alrummet opholdsdel.

I eksemplet har jeg indtegnet en indgang (A) fra den nordligt liggende P – plads (Indgang B er markeret som et alternativ, men netop dette afhænger af forholdene på den valgte grund. Udeophold og udsigtsområde er også tegnet ind. I eksemplet er kun et toilet, hvor I skal have to samt et bryggers- men metoden er den samme.

Lav et par alternative skitser og end op med en, hvor der både er gode sammenhænge mellem rummene samtidig med, at rummene har den bedst mulige placering i forhold til verdenshjørnerne.

Argumenter og forklar jeres overvejelser.

Den målsatte husplan - Rummenes størrelse

Når disponeringen er på plads kan man begynde at se på det enkelte rum for at få målsat huset.

Betingelsen for at et rum er velfungerende er, at det kan møbleres på en, og gerne flere, fornuftige måder. Dette viser I ved at **tegne møbler (som firkanter i de rigtige størrelser)** ind på jeres skitser og de endelige tegninger.

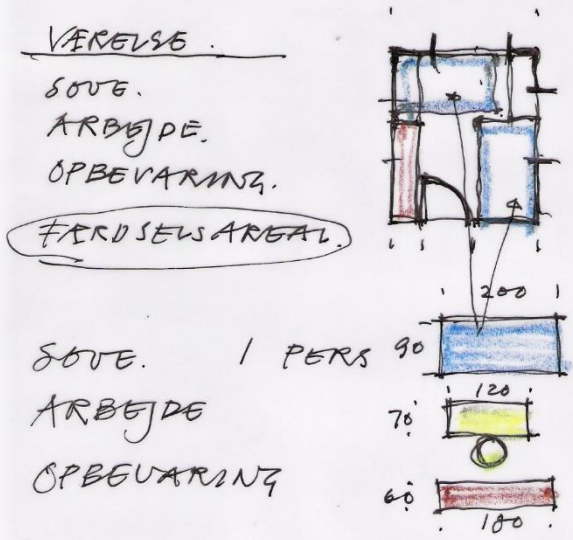
Hertil kommer, hvis det er et beboelsesrum, at der skal være god dagslysadgang i form af et vindue. Samme vindue kan også tjene som brandredningsudgang. Mere om dette senere.

De indledende studier af rummene tjener først og fremmest til at **fastlægge størrelse, form og proportioner**, der vil kunne egne sig til den påtænkte brug.

Det er værd at lægge mærke til, at det fx kan være godt at placere døren ca. 70 cm fra hjørnet så der er plads til skabe langs væggen. På samme måde skal bredden også gerne tillade, at der kan stilles en seng på den anden side af døren for at få en god udnyttelse af pladsen.

Der er ofte mange muligheder for disponeringer. Men som regel styrer placeringen af de største møbler alle de andre.

Først senere kan rummene kobles sammen i forhold til en bygningsform. Først da kan en endelig finpudsning af formen foretages, bl.a. disponering af på hvilke sider der kan være dør og vindue.

	Disponering af et rum Rummet undersøges her som en enhed, men er naturligvis i sammenhæng med husets andre rum. Ved at se på funktioner i det enkelte rum og disses pladskrav med hensyn til møblering og færdselsarealer kan vi finde operative størrelser for rummet, som kan bruges i den samlede målsatte plandisponering. Husk alle døre skal regnes som 90 cm brede. Ved at tælle sammen kan vi fx se, at rummets bredde meget gerne skal være mindst 240cm, og længden gerne mindst 270cm. Man kunne dog godt ønske at gøre det større for at få mere plads til at bevæge sig på og for at have alternative møbleringsmuligheder. I vejledningen til BR15, SBI anvisning 230 er samme fremgangsmåde også angivet.
--	--

Figur 6 -Disponering af et rum

Lav på lignende måde møbleringsskitser i mål 1: 50 til køkken/ ophold og baderum. Gerne håndtegnede skitser. Husk at checke BR15. Der er krav om minimums gangbredder og frie afstande foran wc og håndvask.

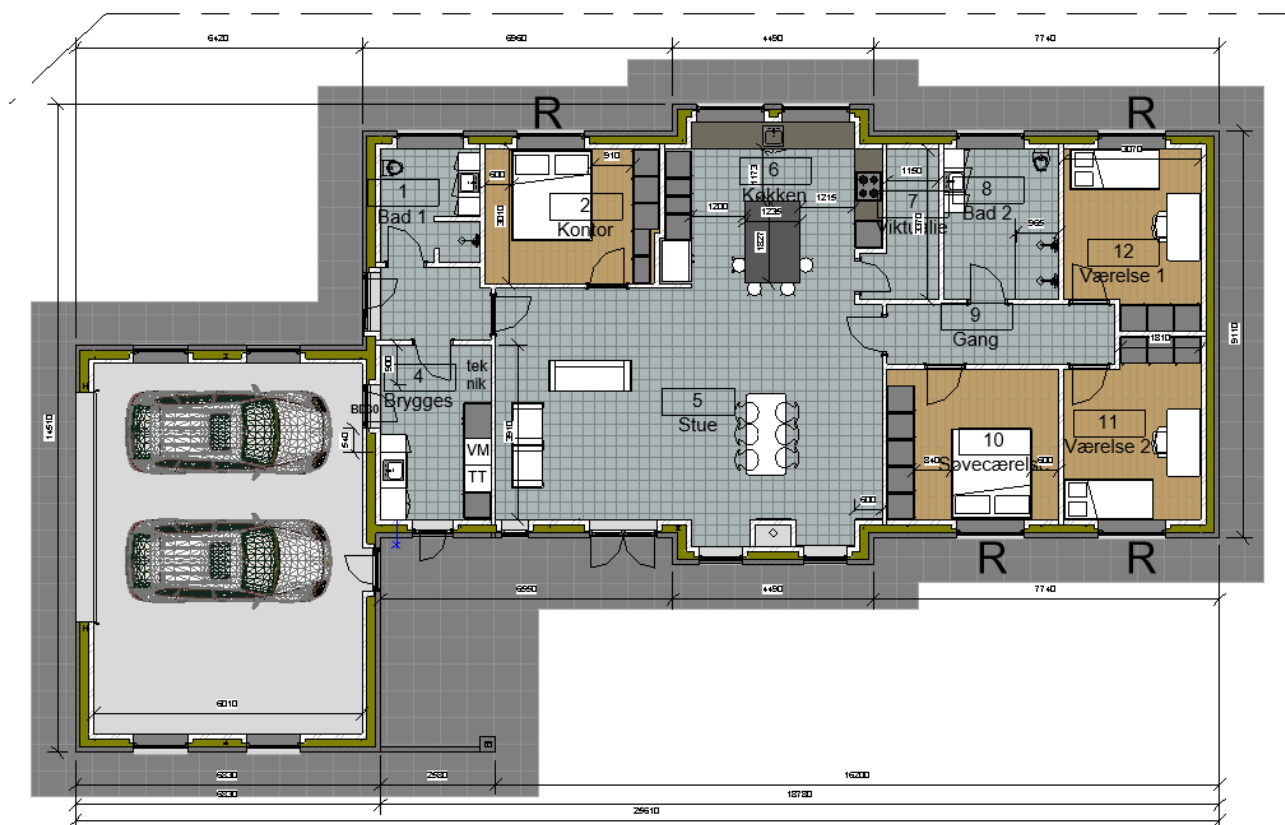
I HFB findes oversigt over møbelstørrelser og færdselsarealer. – Noget er medtaget i dette kompendium.

Huset. Den endelige plantegning

Når I har været rummene igennem en gang og nogenlunde kender målene kan I begynde at sætte det sammen til et rektangulært hus. I har disponeringsskitsen at gå efter, men der skal sikkert arbejdes lidt med at vende og tilpasse rummene for at få det hele til at gå op.

Når I har tegnet planen skal I også tage stilling til placering af vinduer og døre.

Den færdige bygningsplan skal tegnes i Revit I skal her både lave en målsat tegning og en indretningstegning, hvor I har tegnet de væsentligste møbler ind. I første omgang gælder det om at få planen til at gå op, men der kommer endnu en tilretning af målene når I skal have det hele til at passe med murmål!

Kilde HFB. <http://www.hfb.dk/opslagsstof/rumbehov-emner/>

Her kan i se noget om hvor meget der kræves for at indrette en god bolig